

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 7. De Axiomatibus viæ purgativæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

p. 1. viæ reg. c. 4. sect. 4. hanc explicationem nonnihil ob-
scuram, & quia ex consolationibus profectum metiri vide-
atur, etiam difficulter discernibilem esse censet.

III. Quare ipse clarius totam termini hujus perfectio-
nem in tribus consistere putat. 1. Ut à peccatis & vitiis quis
ita absteineat, ut occasiones seu illecebras nullo deliberato as-
sensu videatur admissurus. 2. Ut exortas in se cupiditates
vel terrores sic frenare nôrit, ut levi negotio imperum coër-
ceat. 3. Ut in exteriorum abnegatione (& si Religiosus
est, etiam in Votis & Regulis sui Ordinis) ita fidus invenia-
tur, ut neque clam, neque palam in contrarium aliquid ausit.
Ex his namque tribus lætitia illa spiritalis à S. Bonaventa-
ra pro Terminò assignata orietur.

§. VII.

De Axiomatibus viæ purgativæ.

I. Quemadmodum ad ædificium solidè & securè erigèn-
dum, nihil magis necessarium est, & conducit, quàm si fir-
mum & solidum fundamentum ex duris & solidis faxis ponatur;
ita & ad perfectionis ædificium feliciter & faciliter eri-
gendum plurimum prodest, si axiomata quædam seu doctri-
næ universales à peritis Asceseos Magistris præscriptæ semper
ob oculos & in memoria habeantur; qualia quidem pro via
purgativa sequentia esse possunt.

II. Primum ergo axioma est: *Tantum quisque vivit
DEO, quantum moritur sibi.* Uti jam olim Christus ipse S.
Catharinam Senensem docuit; vel, ut Thomas Kemp. 1. 3.
Opusc. c. 56. sub aliis terminis proponit: *Tantum Homo in
DEVM transit, quantum à se exit.* Cum enim amor proprius
omnium malorum radix sit, ut supra ostensum est, rectè in-
fertur, hoc impedimento sublato, facile hominem DEO ad-
hæsurum; unde S. Augustinus l. 47. in c. 17. Matth. præcla-
rè sic hortatur: *Prima hominis perditio fuit amor sui; si enim
non se amaret, & DEVM sibi præponeret, DEO semper esse sub-
ditus vellet: non autem converteretur, ad negligendam volun-
tatem illius, & faciendam voluntatem suam. Præpone his vo-
luntatem DEI, discite amare te, non amando te.*

III. Secundum est: *Tantum se quisque verè amat,*
quæ

quantum se odit. Cujus axiomatis veritas ex ipso Christi monio pater Matth. 10. dicens: *Qui invenit animam suam perdet illam: Et qui perdidit animam suam, inveniet eam.* Super quæ verba eleganter S. Augustinus tr. 51. in Joann. currens, magna sane, inquit, ac mira sententia, quemadmodum sit hominis in vitam suam amor, ut pereat: odium, ut pereat. Si male amaveris, tunc odisti. Noli amare, ne perdas: amare in hac vita, ne perdas in æterna vita. Felices, qui vivunt custodiendo, ne pereant amando.

IV. Tertium est, *Desine concupiscere, & desine habere*: Ita pius Asceta l. 3. c. 32. dum ait: *Tene brevia, & summatum verbum: Dimitte omnia, & invenies omnium requiem.* Ratio vero axiomatis est, quia homini nunquam bene esse potest, nisi per amorem adhaereat Authorio in homil. aliter inhaerere non possunt, teste S. Gregorio in homil. aliter inhaerere non possunt cupiditatem à nobis, qua omnium malorum radix est, abstrahimus. Hinc, ut S. Bernardus l. 3. de Ascens. pronuncians, Apostoli Spiritu Sancto repleti nequiverant ante carnalium affectionem, quia carni Dominicæ, etiam Sanctæ, adhaerent. Merito ergo S. Gregorius l. 7. epist. 16. hortatur: *Ne defluere de vitat. fugias, ne per hoc, quod amat, in hoc devenire, quod vitat. Quanto enim acrior cura in inferna ad infima, tanto tepore damnabili refrigescit à summis: quæ enim simul & aequaliter amari non possunt.*

V. Quartum est, *Tantum proficies, quantum intuleris*: ita iterum Thomas Kemp l. 1. c. 25. cum cogitatio humi cordis ad malum pronas sine conscientia sua, teste S. Scriptura Gen. 8., facile patet, hominem sine magna violentiâ ab amore sui & carnis, inordinato avelli, atque admodum merito dici, ceteris in perfectione profecturum, qui majori seletione à creaturis abstraxerit. Unde Sponsa Cant. 6. non sicut pulchra ut Luna, & electa ut Sol, sed etiam terribiliorum acies ordinata dicitur, ut indicetur, per hanc historiam ad tantam perfectionem, & sanctitatem ipsam devenisse.

VI. Quintum denique axioma est: *Si vis vitam, amare vitam*: uti S. Augustinus inonet, cum enim vita vera

in caritate consistat; vita autem, quam plerumque homines vivunt, in concupiscentiis & peccatis consumatur, rectè infertur, neminem veram vitam possessurum, nisi qui vitam mutaverit; hinc Apostolus ad Eph. 4. monet: *Deponite vos secundum pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris; renovamini autem Spiritu mentis vestra, & induite novum hominem, qui secundum DEVM creatus est in iustitia & sanctitate.*

P A R S III.

DE THEOLOGIA ASCETICA
PER VIAM ILLUMINATIVAM
DEDUCENTE.

I. **E**T si DEVS Hominem ad imaginem suam atque adeò ad beatitudinem participandam creaverit, noluit tamen illam ei communicare, nisi priùs eam per fidelia obsequia promereretur, id quod in ipsa statim Hominis creatione insinuavit, dum scilicet posuit eum in *Paradiso voluptatis*, ut *custodiret illum*, id est, bene agendo, & mandata DEI servando, dignum se Paradisi illius fruitione efficeret, sicque olim in celestem etiam Paradisum transferri mereretur.

II. Alter ergo terminus ambulationis spiritualis (in qua perfectionis studium consistere part. i. dictum est) seu *terminus per quem* incedendum, & ad perfectionem velut ultimum finem tendendum est, sunt opera bona seu virtutes supernaturales, quibus Homo ad colendum atque amandam DEVM disponitur, & adjuvatur; cum enim perfectio, ut alibi ostensum est, in caritate DEI & Proximi consistat; hæc autem Caritas obtineri non possit, nisi aliarum virtutum ministerio adjuvetur, ut in progressu patebit; meritò virtutes istæ pro termino intermedio, seu *termino per quem* ambulationis spiritualis assignantur. De quibus ulterius ex communi Theologorum doctrina supponendum, quòd in duas classes dividantur, *Theologicas* scilicet (sic dictas, quia immediate circa DEVM versantur) & *Morales* (sic appellatas, eò quòd immediate circa mores rectificandos occupentur) in quarum coincidente natura, subordinatione, & praxi ostendenda possimus